

Utbildningsinspektion i Höglundaskolan grundskola 6–9, särskola 6–10

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Höglundaskolan	Antal elever
Grundskola	502
Särskola	30

Utbildningen vid Höglundaskolan omfattar årskurs 6 till och med årskurs 9. Vid skolan finns också en grundsärskoleklass med elever från årskurs 6 till och med årskurs 10. Skolans profil är Hela Jag – hälsa, lärande och trivsel. Höglundaskolan ligger på Södermalm, centralt i Sundsvall. Upptagningsområdet består av de två närliggande skolorna, Södermalms skola och Skönsmons skola. Det är endast cirka 5 procent av eleverna som åker skolskjuts.

Höglundaskolan leds av två rektorer. Den ena har ansvaret för det så kallade Skönsmo-spåret med en arbetsenhet för elever i klass 6:1 och 7:1, en arbetsenhet för klass 8:1 och 9:1 samt särskolan. Den andra rektorn har ansvaret för det så kallade Södermalms-spåret med en arbetsenhet för klass 6:2 och 7:2, en arbetsenhet för klass 8:2 och 9:2 samt en arbetsenhet för elever i klass 6-9. Antalet lärare vid skolan är cirka 60.

Skolan är byggd 1928 men är sedan några år tillbaka renoverad och moderniserad. Det finns en stor huvudbyggnad men även andra byggnader med klassrum, restaurang och idrottshus.

Skolgården är vackert utformad men ganska trång eftersom bilparkering upptar en stor del av ytan. En fotbollsplan, basketplan och löparbanor finns. Dessutom finns klätterställningar för de yngre barnen.

Genomförandet av inspektionen i Höglundaskolan

Skolverket sände den 30 april 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Höglundaskolan har bestått av experterna Ola Dahlgren och Ulrika Svedmark. Besök i Höglundaskolan påbörjades den 5 oktober 2004 och avslutades den 7 oktober 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Höglundaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Höglundaskolan genomfördes intervjuer med rektorer, elever från årskurs 6 och 9, personal ur tre arbetslag för grundskolan, arbetslag för särskolan, elevhälsoteam samt föräldrar. Lektioner i årskurs 6, 9 och särskolan besöktes. Under besöket fördes också spontana och informella samtal med enskilda elever, lärare och övrig personal.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Höglundaskolan känner sig eleverna trygga och de trivs i skolan. Vid besöken upplever inspektörerna att atmosfären är positiv. Eleverna upplever att Höglundaskolan är en bra skola och lusten att lära är också hög hos de flesta av eleverna. Detta är något som också betonas i skolans kvalitetsredovisning som bland annat baseras på elevernas utvärderingar.

Enligt elever och lärare förekommer viss mobbning men den har minskat under det senaste året. Eleverna är väl medvetna om att mobbning inte får förekomma.

Det finns i stort sett inget klotter eller skadegörelse. Skolgården har kameraövervakning på kvällar och helger.

Eleverna uppfattar, utifrån sina förutsättningar, vikten av att kunna och vilja påverka och ser klassråd och elevråd som viktiga organ för elevinflytandet. Närvaron vid elevrådsmöten är dock bristfällig.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att Höglundaskolan når goda resultat i arbetet med normer och värden.

Skolan bör förbättra arbetet med att ge eleverna möjlighet till inflytande i frågor av gemensamt intresse.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Eleverna känner i viss utsträckning till mål och betygskriterier. Mål för vissa ämnen finns inramade och anslagna i klassrummen.

Genom olika arbetsformer, till exempel vid temaarbeten och vid enskilda arbeten, provas elevernas förmåga att dels arbeta självständigt men också att arbeta i grupp.

Enligt de resultat som finns tillgängliga i officiell statistik uppvisar eleverna vid Höglundaskolan sämre resultat när det gäller slutbetyg i årskurs 9 än rikssnittet. Skolan har dock bättre resultat än snittet för Sundsvalls kommun. Genomsnittliga meritvärdet för år 2003 var 202 för Höglundaskolan, 199 för Sundsvalls kommun och 205 för riket. Pojkarnas genomsnittliga meritvärde låg på 192 och flickornas på 210. Medelmeritvärdet har pendlat mellan 201 och 211 under de senaste fem åren. Det har ibland legat över rikssnittet och ibland under rikssnittet. Någon djupare analys av resultatet görs inte vid Höglundaskolan.

Officiell statistik visar att 87,5 procent av eleverna var behöriga till nationella program i gymnasieskolan. Motsvarande siffror för Sundsvalls kommun och riket var 87,0 respektive 89,3 procent. Enligt tillgänglig betygsstatistik för år 2004 har betygssituationen förbättrats så att 94,7 procent av eleverna nu är behöriga till nationella program i gymnasieskolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Höglundaskolan uppnår goda resultat när det gäller elevers kunskaper.

Skolan bör dock analysera resultatet avseende kunskaper för att kunna sätta in adekvata åtgärder så att resultatet förbättras ytterligare.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Vissa klasser har klassråd med elever som ordförande och sekreterare. I andra klasser förekommer klassråd sporadiskt eller aldrig.

Elevrådet ska enligt fastställd plan ha kontinuerliga möten under året. Skolans fritidspedagog är med på mötena för att stötta arbetet. Enligt de få protokoll som finns från elevrådet är ett stort antal klasser inte representerade vid elevrådets möten. Cirka tio klasser har inte haft någon representation vid elevrådets senaste möten.

Eleverna har enligt kvalitetsredovisningen getts möjlighet att delta i val och planering av bland annat temaområden, kurser, lektionsinnehåll, utformning av läxor, utvärdering, examinationsformer, arbetssätt och arbetsmiljöfrågor.

Samverkan med föräldrarna sker bland annat genom de så kallade råden. Varje arbetsenhet har ett råd som består av representanter från elever, föräldrar och personal. Råden utser två ledamöter, en förälder och en elev, till skolans styrelse (skolrådet).

I arbetsenheterna har man i samarbete med föräldrar bland annat genomfört schemaförändringar och upprättat gemensamma regler för eleverna.

Arbetslagen har genomfört ”hälsa på” veckor i skolan för att fler föräldrar skall bli delaktiga i skolans verksamhet.

Höglundaskolan har tydliga ordningsregler som är kända av elever och föräldrar. Det är skolrådet som har fastställt dessa regler. Reglerna ska revideras varje år. Innan nya regler införs sker en remissomgång där elevråd, arbetsenhetsråd och personalens arbetsplatsträff lämnar remissvar.

I Höglundaskolan arbetar man aktivt mot mobbning och kränkande behandling. Mobbning förekommer men är inte utbredd och har snarare minskat än ökat under det senaste året. Skolan har ett mobbningsteam som består av två medarbetare från varje arbetslag. Dessa har utbildats i mobbningshantering. De mobbningsärenden som uppkommit har hanterats snabbt och oftast med gott resultat. Det finns en handlingsplan mot mobbning. Mobbningsplanen innehåller utdrag ur gällande styrdokument, definition, förebyggande arbete samt handlingsplan. Planen fokuserar enbart på mobbning och inte på det vidare begreppet kränkande behandling. Mobbningsplan och mobbningsteam är inte heller kända av alla elever. Delar av personalen uttalar också meningen att vissa delar av mobbningsplanen inte bör vara kända för eleverna.

Vissa förebyggande insatser görs. Vid skolan finns två kamratstödjare från varje klass med uppdrag att motverka mobbning. Stiftelsen Friends har utbildat en del av eleverna. Höstterminen inleds med dagar där elever och personal skall få möjlighet att lära känna varandra. Hela skolan deltog i en temavecka ”Tillsammans mot våld och kränkande behandling”. I alla handledargrupper har det genomförts arbeten kring värdegrundsfrågor, tjej/killsnack och teman kring droger.

För att förbättra och fördjupa arbetsmiljöarbetet har skolan arbetat fram handlingsplaner som till exempel ” Vid hot, våld och drogpåverkan” och ” Vid po-

lisanmälan rörande hot, brott och skadegörelse”. Skolan har ett pausrum för elever där skolans fritidspedagog finns under dagen.

Skolans elevhälsoteam består av rektor, speciallärare/specialpedagog, skolsköterska, fritidspedagog, beteendevetare, resurslärare och studie- och yrkesväslärare. Teamet träffas var fjortonde dag. På distriktsnivå finns skolpsykolog. Kontakterna med socialtjänsten har intensifierats och rutiner för samarbetet har tydliggjorts.

Höglundaskolan strävar efter att ge eleverna förutsättningar att regelbundet bedriva fysisk aktivitet. Skolan deltar i Folkhälsoinstitutets projekt Hälsofrämjande skolor och har en profil kallad Hela Jag – hälsa, trivsel och lärande. Man har antagit en uttalad hälsoprofil som ser till både fysiskt och psykiskt välmående hos alla elever och all personal. Skolan har bland annat fysisk aktivitet en gång i veckan förutom ordinarie idrottstimmar. De serverar hälsosamma produkter i elevkafeterian och eleverna har möjlighet att köpa färsk frukt till självkostnadspris. Hälsogruppen leds av skolsköterskan och representanter från skolans olika arbetslag. Personal och elever har utbildats i hjärt- och lungräddning.

Kill/tjejgrupper genomförs för de senare årskurserna där man bland annat behandlar ämnen som mina vänner, min självbild och gruppsamvaro. En tema-vecka tillsammans genomförs också.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att skolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet inom vissa områden är av god kvalitet. Kvaliteten är god när det gäller arbetet med att skapa en bra arbetsmiljö och att förebygga kränkningar. När det gäller elevernas delaktighet är arbetet av godtagbar kvalitet.

Skolan bör förbättra arbetet med att utveckla elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former.

Mobbningsplanen bör förbättras så att den omfattar det vidare begreppet kränkande behandling. Information om planen och mobbningsteamets verksamhet bör ges till eleverna så att verksamheten blir mer känd.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Höglundaskolan har en lokal arbetsplan. Planen inleds med en verksamhetsidé, vision och profilbeskrivning. Den innehåller också riktlinjer för normer och värden, utveckling och lärande, elevers inflytande samt elevhälsa. Här framgår

också arbetslagens, handledarnas och studieledarnas huvudsakliga arbetsuppgifter.

Lärarna och eleverna är organiserade i vertikala arbetsenheter. Varje enhet består av fyra klasser. Arbetet leds av lärare i arbetslag. Arbetslaget leds av en studieledare. Arbetslagets uppgift är bland annat att genomföra pedagogisk planering, uppföljning och utvärdering, fördela gemensam resurs, utveckla elevinflytandet, arbeta med elevvård enligt skolans elevvårdsplan och möjliggöra samverkan mellan arbetsenheterna.

Grundsärskolan på Höglundaskolan är lokalintegrerad på ett våningsplan centralt i skolan. Tre åldershomogena klasser har slagits samman till en åldersintegrerad klass. Syftet är att kunna öka flexibiliteten i sammansättningen av olika grupperingar. Eleverna är uppdelade i tre grundgrupperingar. Varje gruppering har ett hemarbetsrum där varje elev har en egen arbetsplats. Personalen är nöjd med det nya sättet att organisera verksamheten.

Alla elever vid Höglundaskolan har en handledare som regelbundet träffar sin handledningsgrupp som i regel består av drygt tio elever. Grupperna träffas minst två gånger i veckan. Handledare och ämnesföreträdare följer fortlöpande elevernas samvaro och studier. Avstämningen görs varje vecka vid arbetslagsmöten.

Höglundaskolans profil är Hela Jag – hälsa-trivsel-lärande. Läsåret 2002/03 antog man en uttalad hälsoprofil som ser till både det fysiska och det psykiska välmåendet hos alla elever och all personal. En hälsogrupp bestående av skol-sköterska och representanter från skolans olika arbetslag leder projektet. Samverkan mellan elever från olika klasser sker genom en rad olika gemensamma aktiviteter såsom tjejmässa, fotbollsturneringar, friluftsdagar, vårbal och vårs-show. Skolan deltar också i "tillsammansaktiviteter" mellan olika klasser Södermalms skola och Skönsmons skola.

Rutiner för närvarokontroll och frånvaroanmälan finns. Vid elevs frånvaro tar skolan omedelbart kontakt med föräldrarna om frånvaroanmälan ej skett.

Individuella studieplaner finns inte för huvuddelen av eleverna. Särskolan har dock arbetat med individuella utvecklingsplaner under en längre tid. Utvecklingsplanerna i särskolan utformas av föräldrar, elever och personal tillsammans.

Höglundaskolan har en väl genomarbetad elevhälsoplan som bland annat innehåller mål, handlingsplan vid handläggning av elevvårdsärenden och beskrivning av elevhälsoteamets arbete och organisation.

Åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. Gemensam mall finns för dessa åtgärdsprogram. För att identifiera elever i behov av särskilt stöd görs ett diagnostiskt prov i svenska i årskurs 6. Vid behov görs en läs- och skrivutredning av specialpedagogen.

Specialpedagogiskt stöd organiseras i form av undervisning individuellt eller i grupp. Specialpedagog, speciallärare, resurslärare och elevassistenter finns. Inom särskolan arbetar speciallärare/specialpedagog och elevassistenter. Sedan ett par år har skolan två beteendevetare som vardera arbetar 50 procent i Höglundaskolan och 50 procent på avlämnande skolor.

För elever i behov av särskilt pedagogiskt och socialt stöd erbjuds undervisning i "Lyftet". Lyftet är en mindre grupp där eleven kan få chansen att arbeta i sin egen takt med mer individuellt stöd. Det är en väl strukturerad verksamhet med tydliga syften, målsättningar och metoder. Det övergripande syftet är att erbjuda elever som inte får sina behov tillgodosedda i den traditionella verksamheten en speciell möjlighet att i en liten grupp få det speciella stöd som behövs. Målgrupp är elever i årskurs 6-9 med särskilda behov av pedagogiskt och socialt stöd som inte kan tillgodoses i en ordinarie klass.

Tolv elever har undervisning i modersmål och tre elever har svenska som andra språk. Samtliga elever som önskar modersmålsundervisning får sådan undervisning. Finska, engelska och spanska är de mest frekventa språken.

När det gäller arbetssätt och arbetsformer uppvisas varierande lösningar. Det finns utrymme för eget arbete 3-4 timmar per vecka. Då arbetar eleverna med olika ämnen. Det kan vara att göra klart arbetsuppgifter som man ej hunnit göra under sina ordinarie timmar, fördjupning eller stödundervisning.

I bedömning av måluppfyllelsen använder skolan sig av prov, bedömningar av grupparbeten och individuella arbeten. Utvecklingssamtal hålls varje termin.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att skolans pedagogiska verksamhet i huvudsak är av god kvalitet.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Vid Höglundaskolan finns två rektorer på heltid. Den ena har ansvar för det så kallade Skönsmspåret med en arbetsenhet för klass 6-7, en arbetsenhet för klass 8-9 samt särskolan. Den andra rektorn har ansvaret för det så kallade Södermalmsspåret med en arbetsenhet för klass 6-7, en arbetsenhet för klass 8-9 och en arbetsenhet för klass 6-9. Personalen uttrycker att de har stöd av sina rektorer när det gäller elevärenden men efterlyser en tydligare pedagogisk ledning.

Rektorerna har tillgång till administrativt stöd motsvarande en heltidstjänst.

Skolledningen har liten kontakt med politikerna och med förvaltningsledningen. En gång i veckan har man gemensamma träffar antingen med distriktschef och arbetsledare inom distriktet eller med rektorerna och förskolecheferna i Höglundaområdet.

Skolans lärare och elever är organiserade i arbetsenheter och arbetslag. Skolan är organiserad i två arbetsenheter för årskurs 6-7, två för årskurs 8-9 och en för

årskurs 6-9. I arbetsenheterna har lärararbetslagen stor frihet att styra innehåll och arbetsätt.

Skolan har en lokal arbetsplan som innehåller verksamhetsidé, vision och riktlinjer.

Kvalitetsredovisningen följer centralt upprättade rubriker. Rektorerna använder sig av enkäter till elever och personal som stöd för skrivandet. Personalen är inte involverad i processen och kvalitetsredovisningen är inte förankrad hos personalen. Varken föräldrar eller elever känner till kvalitetsredovisningen. Rektorerna skickar sin kvalitetsredovisning till distriktschefen som i sin tur skriver en rapport för distriktet. Någon dialog eller återkoppling om den enskilda skolans kvalitetsredovisning sker inte med förvaltningen. Förståelsen för kvalitetsredovisning är bristfällig på olika nivåer.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbete håller godtagbar kvalitet.

Rektorerna bör utveckla det pedagogiska ledarskapet.

Arbetet med kvalitetsredovisningen bör utvecklas.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I Höglundaskolan erbjuds tyska och franska om språkval från och med årskurs 6. Som alternativ till att läsa ytterligare ett språk kan elever välja engelsk-svensk förstärkning. Både engelska och svenska ingår i detta alternativ, men eleverna uppger att det är engelska till största delen.

Höglundaskolan arbetar efter en timplan som innehåller skolans val och timme till förfogande. Tiden för skolans val används till individ- och grupputveckling, värdegrundsbildning, reflektion och viss stödundervisning. Syftet med timme till förfogande är enligt rektorerna att ge lärarna och eleverna icke rubriksatt arbetstid för att nå målen. Det kan vara stödundervisning eller fördjupning i ett ämne eller ämnesområde. Oklarheter råder varifrån tiden till timme till förfogande och skolans val kommer. Oklarheter råder också vem som har fastställt nuvarande timplan. Uppfattningen om huruvida elevens val finns vid skolan eller ej går isär. Ledningen och i viss mån personalen menar att elevens val ingår

i timme till förfogande. Elever och i viss mån personal anser att man inte har elevens val.

Vid Höglundaskolan finns en åldersblandad särskoleklass. Eleverna är uppdelade i tre grundgrupperingar där varje gruppering har ett hemarbetsrum där varje elev har en egen arbetsplats med dator. Integreringen med övriga skolan fungerar mycket bra. En bidragande orsak till detta är att särskolans lokaler är centralt placerade i skolan.

Samtliga elever som önskar modersmålsundervisning eller svenska som andra språk erhåller detta.

Skolan och verksamheten är väl anpassad för elever med funktionshinder. Det finns också ett antal elever med funktionshinder som går i Höglundaskolan. Det är både elever med rörelsehinder och andra funktionshinder såsom syn- och hörselnedsättningar.

Endast cirka 5 procent av eleverna åker skolskjuts.

Informationen om skolan och elevernas valmöjligheter fungerar väl. Månadsbrev och e-post används. Höglundaskolan har en egen hemsida. Studie- och yrkesvalslärare informerar om olika valmöjligheter och studievägar. Eleverna i årskurs 9 gör studiebesök på gymnasieskolorna för att på så sätt underlätta valet och ge bättre underlag inför val av fortsatt utbildning.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att skolans utbud av pedagogisk verksamhet, liksom informationen om denna är av god kvalitet.

Dock bör skolans organisation och genomförande av elevens val tydliggöras. Skolan bör se över timplanen så att det säkerställs att eleverna får sin undervisningstid.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Tillgången till personella resurser är god och personalomsättningen är låg. Det finns ett 60-tal lärare vid skolan. De flesta är behöriga med adekvat kompetens. Skolan har låg personalomsättning.

Kompetensutvecklingen styrs av kommunens, skolans och individens behov. Skolans studieledare/arbetslagsledare har tillsammans med rektorerna påbörjat en fortbildning i syfte att utveckla sin förmåga att leda arbetslagen. Under året har personal deltagit i kompetensutveckling kring bland annat tjej/killsnack, tonårsdepressioner, att möta funktionshindrade barn och deras familjer, förintelsen och samhällets värdegrund, kreativa konfliktlösningar och entreprenörskap. Inom ramen för skolans profil har flera av personalen gått utbildningar inom området hälsofrämjande skolutveckling.

Under året har en inventering gjorts av personalens behov och önskemål om kompetensutveckling. Mot bakgrund av den profil som skolan valt att arbeta med kommer kompetensutvecklingen att inriktas mot hälsa, trygghet, lärande. Dessutom finns önskemål om samtalsmetodik och fördjupade ämneskunskaper.

Lokalerna vid Höglundaskolan håller hög kvalitet. Skolan fick sina första elever 1929. Mellan åren 1993-1999 fick skolan en rejäl ansiktslyftning. I stället för att riva den gamla skolan beslöt man om en ombyggnad. Slutresultatet blev en öppen ljus skola med smakfull inredning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgängliga resurser ger skolan goda förutsättningar att nå de nationella målen.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Höglundaskolan övergripande är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- skolan bör förbättra arbetet med att ge eleverna möjlighet till inflytande i frågor av gemensamt intresse,
- resultatet avseende kunskaper bör analyseras för att kunna sätta in adekvata åtgärder för att förbättra resultatet ytterligare,
- skolan bör förbättra arbetet med att utveckla elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former,
- handlingsprogrammet mot mobbning och kränkande behandling bör förbättras så att den omfattar det vidare begreppet kränkande behandling. Information om planen och mobbningsteamets verksamhet bör ges till eleverna så att verksamheten blir mer känd,
- rektorerna bör utveckla det pedagogiska ledarskapet,
- arbetet med kvalitetsredovisningen behöver utvecklas,
- organisationen och genomförandet av elevens val bör tydliggöras samt
- skolan bör se över timplanen så att det säkerställs att eleverna får sin undervisningstid.

Datum	Ort
2005-06-20	Umeå

Ola Dahlgren
Ulrika Svedmark